



Győri Ítéltábla

Mf.V.30.040/2020/9/I.

A Győri Ítéltábla a dr. Ferencz Jácint ügyvéd (cím3..) által képviselt **felperes** (cím2) felperesnek – dr. Buday-Jeruska Anikó jogtanácsos által képviselt **Résztársaság1** (cím1.) alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetése iránt indított perében a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2020. február 27-én kelt 7.M.171/2019/9. sorszám alatti ítéletével szemben az alperes által 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán a 2020. december 8. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy a Magyar Államnak az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására fizessen meg 260.710 (kettőszázhatvanezer-hétszázötz) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes 2011. június 20. napjától állt munkaviszonyban alperessel szerszámkészítő munkakörben, távolléti díjának összege 628.450 forint volt. A felperes 2019. október 24. napján 21 óra 30 perc körüli időben a munkahelyi öltözőben munkatársával, Tanú1-al szóváltásba keveredett, előbb trágár szavakkal sértegették egymást, majd dulakodtak, kölcsönösen bántalmazták egymást melynek során Tanú1 fülén vérző seb keletkezett. Közvetlenül a történetet követően az alperes jegyzőkönyvet vett fel, meghallgatta a felperest és Tanú1-ot az esettel kapcsolatosan, majd négy nappal később mindkét munkavállalót ismételt meghallgatta, melyről szintén jegyzőkönyvet vett fel. Az öltözőbeli nézeteltérésnek szemtanúja nem, csak fültanúja volt, Tanú2.

Az alperes 2019. november 06. napján kelt azonnali hatályú felmondásával felperes munkaviszonyát a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 78. § (1) bekezdésére hivatkozással megszüntette. Az azonnali hatályú felmondás indokolása szerint a felperes "2019. október 24. napján szóváltásba keveredett munkatársával, Tanúl-al. A szóváltás alatt minősíthetetlen hangnemben trágár szavakat használva sértegették egymást (pl. egymás szüleire tettek sértő megjegyzéseket), majd a szóváltást követően összeverekedtek." A felperest még aznap, majd 2019. október 28. napján a történetekkel kapcsolatban a munkáltató meghallgatta - a meghallgatásról készült jegyzőkönyvek a felmondás elválaszthatatlan mellékletét képezték. Az azonnali hatályú felmondás indokolása rögzítette, hogy a felperes a meghallgatás során elmondta: a szóváltást követően Tanúl támadt felperesre, többször megrúgta, fojtogatta, fejét a falba verte. Felperes elmondása szerint ő először csak védekezett, lökdösődtek. Tanúl-nak megsérült a füle, vérzett, a sérüléssel az egészség-menedzsmentnél jelentkezett. Az esetnek egy kollégája fültanúja volt, és hallotta a szidalmakat, amiket egymásnak mondtak, illetve hallotta a dulakodást. Elmondása szerint segítséget egyikük sem kért, kizárólag egymás becsméréssel voltak elfoglalva. A fentiek alapján alperes megállapította, hogy felperes munkatársát trágár szavakkal sértegette, majd verekedésbe bonyolódott vele, erre tekintettel a munkáltató a munkaviszonyt azonnali hatályú felmondással megszüntette.

A felperes módosított keresetében a munkaviszonya jogellenes megszüntetése miatt kérte kötelezni az alperest kártérítés (elmaradt jövedelem) jogcímén 2.002.018 forint megfizetésére - azzal, hogy ezen a jogcímen igényt tart az ítélet jogerőre emelkedéséig havonta további 234.166 forintot - , valamint 1.256.900 forint végkielégítés, összesen 3.258.918 forint tőke, valamint annak a 2019. november 6. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére. A keresetét arra alapította, hogy a munkáltatói felmondás indokolása nem valós, sérti az Mt. 64. § (2) bekezdését, a Kúria MK. 95. számú állásfoglalását. A munkáltató a felmondásban nem jelölte meg, hogy mi alapján jutott a felperes meghallgatási jegyzőkönyvébe foglalt nyilatkozatból jelentősen eltérő megállapításra. Emiatt az indokolás világos, okszerű volta is aggályos. A felperest az önvédelem miatt nem érheti hátrány, ezért sem okszerű a felmondás. Így az alperes jogellenesen szüntette meg azonnali hatályú felmondással munkaviszonyát. A kártérítés iránti keresete jogalapjaként az Mt. 82. § (1) bekezdésére, 69. § bekezdés (2) bekezdés c) pontjára; a végkielégítés iránti kereset jogalapjaként az Mt. 82. § (3) bekezdés a) pontjára, 77. § bekezdés (3) bekezdés b) pontjára hivatkozott. A munkaviszonya megszüntetését követően a munkaügyi központtól álláskeresési járadékban részesült, majd 2020. január 20. napjától újabb munkaviszonyt létesített, ahol az alapbére 394.284 Ft. A felmondástól 2020. február végéig járó elmaradt jövedelméből (3.047.983 Ft) le kell vonni az álláskeresési járadékot és az újabb munkáltatójától kapott munkabérét. (1.045.965 forint)

Alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Kifejtett védekezése szerint az azonnali hatályú felmondás a törvényi követelményeknek megfelelt. Az Mt. 52. § (1) bekezdése e) pontja a munkavállaló kötelezettségeként rögzíti a munkatársaival való együttműködést. A felperes és Tanúl munkatársa egymás emberi méltóságát sértve, trágár szavakkal illeték egymást, majd verekedésbe bonyolódtak. Mindez a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettség megszegését jelenti. (Mt. 78. § (1) bekezdése a) pontja) A felmondás indoka valós, mivel kétségtelen, hogy a trágár szóhasználat, dulakodás megtörtént. A felmondási indok okszerű, a felmondás indokolása tartalmazza azokat a körülményeket, amelyekre a munkáltató jogviszony megszüntetését alapította. Az alperes kiemelte, hogy a közvetlenül a verekedést követően felvett jegyzőkönyv (melyet a felperes aláírt) egyértelműen tartalmazta,

hogy felperes generálta a konfliktust a „mit nézel...?” kérdéssel, majd egyértelműen elismerte, hogy lökdösődtek, tehát aktívan is részt vett a verekedésben. A 2019. október 28-án felvett jegyzőkönyv felperes álláspontjának egy átgondoltabb változatát tartalmazta. A felmondásra okot adó esemény fűltanúja szerint egyik fél sem kért segítséget, adok-kapok történt. Megítélése szerint, ha valaki nem akar részt venni verekedésben akkor segítséget kér. Mindkét fél elmondásából megállapíthatóan a felperes kezdte a szóváltást, abból alakult ki a dulakodás.

Az elsőfokú bíróság 9.számú ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy fizesse meg az állam által előlegezett költséget, a le nem rótt illetéket és az alperes perköltségét. Határozata indokolásában az Mt. 64. § (2) bekezdése alapján megállapította, hogy az azonnali hatályú felmondás indokolása valóságát és okszerűségét az alperesnek kell bizonyítania. Kiemelte, hogy az MK. 95. számú állásfoglalás I/a. pontja szerint az indokolásnak komolynak és meggyőzőnek kell lennie, ehhez pedig az szükséges, hogy a munkavállaló képességeivel, munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával összefüggő felmondási ok való és okszerű legyen. Rámutatott, hogy az Mt. 52. § (1) bekezdése e) pontja alapján a munkavállaló köteles munkatársaival együttműködni. Utalt az ítélkezési gyakorlatra, mely szerint a munkatársat kölcsönösen megillető kellő tisztelet és a munkatársa emberi méltóságát figyelembe vevő magatartás a törvényben megjelölt együttműködés fogalmába tartozik (BH2006.201.). Ilyen kiindulópont alapján az alperes azonnali hatályú felmondása jogszerűségét vizsgálva megállapította, hogy a tanúként kihallgatott Tanú2 vallomása alátámasztotta, hogy a szóváltást a felperes kezdte, a két munkavállaló kölcsönösen trágár szavakkal illette egymást, és a felperes is aktívan részt vett a verekedésben. Tanú3 tanú vallomása pedig közvetett módon támasztotta alá, hogy a felperes ugyanúgy durván szidalmazta munkatársát, ahogy az őt, illetve a felperes is aktívan részt vett a verekedésben. Ezért az alperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy a felmondás tárgyává tett magatartás nem egyeztethető össze a munkavállaló törvényen alapuló együttműködési kötelezettségével. A bizonyítási eljárás adatai nem támasztották alá a felperes állítását, hogy munkatársa támadt rá minden ok nélkül, és a felperes áldozata volt ennek a konfliktusnak, melynek során a felperes kizárólag védekezett. Mivel az azonnali hatályú felmondás indokolása a valóság és okszerűség törvényi követelményének megfelelt, a bíróság a keresetet elutasította.

A felperes törvényes határidőben nyújtotta be fellebbezését az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását az alperest 2.002.018 forint kártérítés (elmaradt jövedelem), és 1.256.900 forint végkielégítés, együtt 3.258.918 forint, valamint annak a 2019. november 6. napjától járó késedelmi kamata és első - másodfokú perköltsége megfizetésére kérte kötelezni. A fellebbezésében megsértett jogszabályi rendelkezésként az Mt. 64. § (2) bekezdésére, a 78. § (1) bekezdésére, a 166. § (2) bekezdésére, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016: évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 268. § (1) bekezdésére, a 269. §-ra és a 279. § (1) bekezdésére hivatkozott.

Jogorvoslati kérelmében kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság jogszabálysértő módon, a kialakult ítélkezési gyakorlattal ellentétesen, iratellenesen állapította meg az alperes azonnali hatályú felmondásának jogszerűségét. A tényállás megállapítása és az irányadó jogszabályok alkalmazása is helytelen. A felperes szerint az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a felperes két meghallgatása során is előadta, hogy kollégája támadt rá, a tetteleges konfliktusban való részvétele az önvédelemben merült ki. Az elsőfokú bíróság által ezzel ellentétesen levont jogkövetkeztetése arra az eljárási szabálysértésre vezethető vissza, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül osztotta ki a bizonyítási terhet a perben. A 2020. február 27.

napján megtartott tárgyalásról készült jegyzőkönyv 2. oldalán a bíróság arról tájékoztatta, hogy a felperesnek kell bizonyítania, hogy aktív részessége a verekedésben kizárólag az önvédelemre korlátozódott. A felperes hivatkozása szerint jelen jogvita tárgya az alperes azonnali hatályú felmondásának jogszerűsége, ezért az Mt. 64. § (2) bekezdése szerint a megszüntető jognyilatkozat valóságát és okszerűségét a nyilatkozattevőnek kell bizonyítania.

Fenntartotta az elsőfokú eljárásban már kifejtett azon érvelését, hogy Tanú1 tanú nem tekinthető elfogulatlannak, ezért vallomása, mint bizonyítási eszköz nem felel meg a Pp. 268. § (1) bekezdésében foglaltaknak, így jogsértő bizonyítási eszköznek minősül a Pp. 269. §-a (1) bekezdés b) pontja alapján. A bíróságnak ezt a vallomást ki kellett volna zárnia a bizonyítékok köréből. Ilyen módon a perbeli eseménynek egyetlen személy, Tanú2 a volt a fültanúja. A tanúvallomása azonban nem lehet döntő jelentőségű az ügyben, mivel abból nem lehetett következtetni sem a felperes, sem az alperes állításainak igazára. A felperes hivatkozott az EBH2019.M.13. számú döntésre, és az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja munkáltató kárfelelősség alóli mentesülését lehetővé tevő szabálya analógia útján való alkalmazhatóságára. Az eseti döntés szerint, amennyiben a baleset bekövetkezésének pontos oka a rendelkezésre álló adatok alapján nem határozható meg, úgy nem vonható le következtetés arra, hogy a baleset kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása miatt következett be. E szabály analóg alkalmazása tehát azt vonja magával, hogy a munkáltatóval szemben elvárás, hogy a munkaviszonyt megszüntető nyilatkozatában felhozott indoklás csak abban az esetben tekinthető valósnak és okszerűnek, amennyiben azokat a munkáltató minden kétséget kizáróan igazolni tudja.

Alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján. Az alperes egyetértett az elsőfokú ítéletben megállapított tényállással és az abból levont jogkövetkeztetéssel. Részletezte az elsőfokú eljárásban már előadottakat az esetbeli dulakodásra, illetve felidézte az arra vonatkozó bizonyítékokat. Vitatta, hogy a jogsértő lenne Tanú1 és Tanú2 tanúvallomása mint bizonyítási eszköz. A Pp. ugyanis megjelöli, hogy mikor jogsértő egy bizonyítási eszköz, a per során pedig ez nem volt megállapítható. A tanúkat a Pp. 292. § alapján igazmondási kötelezettség terheli, melyre az elsőfokú bíróság figyelmeztette őket. Az alperes hangsúlyozta, hogy a felperesnek és Tanú1-nak egy esetleges konfliktus rendezésére több lehetősége is lett volna, azonban az ahogyan ők próbálták ezt elrendezni a munkaviszonyban nem elfogadható. Figyelemmel arra, hogy mind a felperes, mind Tanú1 viselkedésével megszegte munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét, - azzal, hogy egymás emberi méltóságát sértve, trágár szavakkal illeték egymást, majd verekedésbe bonyolódtak - az alperes mindkettőjük munkaviszonyát azonnali hatályú felmondással megszüntette.

Felperes fellebbezése megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból helytálló jogkövetkeztetésre jutva utasította el a keresetet. Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete indokaival egyetértett, azokat részletesen megismételni nem kívánja, így azokra csak utal. (Pp. 386. § (4) bekezdése)

Az ítéltábla a fellebbezésben foglaltakra kiemeli, hogy a felperes a jogorvoslati kérelmében a közigazgatási és munkaügyi bíróság által lefolytatott bizonyítás eredményének téves mérlegelésére (Pp. 279. §) hivatkozott, kérve egyben, hogy a másodfokú bíróság a mérlegelés

eredményének okszerűtlennek minősítésével a helyes tényállást, a felperes önvédelemre szorító magatartását állapítsa meg. (Pp. 369. § (3) bekezdése a) pontja)

A fellebbezésben kifejtettek szerint a téves mérlegelésre és a helytelen tényállás megállapítására amiatt került sor, mert az elsőfokú bíróság a bizonyítási terhet helytelenül osztotta ki a perben. A fellebbezés ebben a részében megalapozatlan és iratellenes, mivel az elsőfokú bíróság az Mt. 64. § (2) bekezdése II. mondata anyagi jogi - és a Pp. 265. § (1) bekezdése eljárásjogi szabályainak megfelelően tájékoztatta az anyagi pervezetés során a feleket a bizonyítási kötelezettségükről. Az Mt. említett rendelkezése szerint a megszüntető jognyilatkozat indokának valóságát és okszerűségét a nyilatkozattevő (jelen esetben: a felmondással élő alperes) bizonyítja. Ennek a bizonyítási érdeknek megfelelően a bíróság az első perfelvételi tárgyaláson az alperest tájékoztatta a bizonyítandó tényekről és a bizonyítási kötelezettségéről. (6. tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal) Az alperes tanúk kihallgatására irányuló bizonyítási indítványai előterjesztése, valamint az okirati bizonyítékok (a 2019. október 24. és október 28. napján kelt meghallgatási jegyzőkönyvek) csatolása után ez a törvényben előírt bizonyítási érdek már átfordult és az alperes által bizonyítottakkal szemben már a felperesnek állt érdekében a kereseti tényállításának, annak bizonyítása, hogy a munkatársának provokálásával szemben a magatartása kizárólag az önvédelemre korlátozódott. Ezért a bíróság eljárási szabálysértés nélkül tájékoztatta ezen bizonyítási kötelezettségéről a felperest. (9. tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal)

A felperes megítélésével szemben az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértés nélkül értékelte bizonyítékként a felmondás alapjául szolgáló bántalmazásban résztvevő Tanúl tanú vallomását is. A tanú vallomása, mint bizonyítási eszköz, akkor keletkezhetett jogsértő módon (Pp. 269. § (1) bekezdése b) pontja), ha a tanút tanúzási képtelenség, avagy a vallomás megtagadásának oka ellenére (Pp. 289.§-290.§) hallgatták ki. Erről jelen esetben nem volt szó és a tanú kihallgatását megelőzően a bíróság kérdésére (Pp. 294. § (4) bekezdése) érdektelennek vallotta magát. A tanú a felperessel szembeni esetleges haragos viszonyát pedig a bíróságnak a bizonyítékok mérlegelése során kell értékelnie. Megjegyzendő, hogy Tanúl tanú jelen perbeli felek jogvitájában érdektelen, elfogultsága éppen az alperessel szemben vethető fel, amely a munkaviszonyát azonnali hatályú felmondással megszüntette.

Az elsőfokú bíróság ezért a perben rendelkezésre álló bizonyítékokat – a 2019. október 24. napján történt kölcsönös verbális és tettleges bántalmazásról felvett jegyzőkönyveket, valamint a perben kihallgatott tanúk (Tanúl, Tanú2 és Tanú3) vallomását és a felperes személyes előadását – egyenként és összességében értékelve, helyesen állapította meg a tényállást. Mérlegelése az iratoknak megfelelő, logikai ellentmondástól mentes és okszerű, a fellebbezés alapján felülmérlegelésnek nincs helye.

Helytálló, hogy a felperes aktív részese volt a kölcsönösen trágár, a munkatárs emberi méltóságát sértő szidalmazásnak és lökdösődésnek. Mindezzel a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét, a munkatársaival való együttműködés kötelezettségét (Mt. 52. § (1) bekezdése e) pontja) sértette meg. (BH2019. 178.; Kúria Mfv. III. 10.808/2012/5.)

Végül a felperes azon fellebbezési érvelése, hogy jelen ügyben analógia útján alkalmazható az Mt. 166. § (2) bekezdése b) pontja munkáltatói kárfelelősség alóli mentesülését lehetővé tevő szabálya, olyan új, az elsőfokú eljárásban fel nem hozott keresetváltoztatásnak (Pp. 7. §

12. pontja, b) alpontja) minősül, amely a Pp. 373. § (1) bekezdése szerint a fellebbezésben és a másodfokú eljárásban kizárt. A keresetváltoztatás figyelmen kívül hagyása mellett így az ítéltábla csupán megjegyzi, hogy az Mt. 166. § (2) bekezdése b) pontja a munkáltató - és a munkavállaló egymás közötti viszonyában tartalmaz szabályt a kárfelelősség alóli mentesülésre, jelen esetben viszont két munkavállaló egymás közötti konfliktusáról volt szó, amelyre ez a törvényi rendelkezés analógia útján sem alkalmazható.

Ezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes munkavállalói költségkedvezményére (Pp. 525. § (1) bekezdése) nem volt jogosult, így a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján viselni köteles a tárgyi költségfeljegyzési (a 2017. évi CXXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdése d) pontja) joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket. Ennek összege 3.258.918 Ft fellebbezési perérték után 260.710. Ft. (Itv. 46. § (1) bekezdése)

A másodfokú eljárásban is pernyertes alperes másodfokú perköltséget nem számított fel, így annak megállapítását az ítéltábla mellőzte. (Pp. 81. § (1),(5) bekezdései)

Győr, 2020. december 8.

Dr. Bartus Erika sk.

Dr. Ferenczy Tamás sk.

Dr. Lezsák József sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró